

ENERGINET
Myndighedsenheden

Energinet
Tonne Kjærvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
27. oktober 2023

Forfatter:
KFM/LFN

ANMELDELSE AF METODE OM INDRÆDELSE PÅ PICASSO

Energinets Koncernmoderselskab (SOV), herefter Energinet, anmelder hermed ændrede vilkår og betingelser (en metode) vedrørende Energinets indkøb af automatiske frekvensgenoprettelsesreserver (aFRR).

Metoden omhandler indtrædelsen på PICASSO og dermed introduktionen af aFRR energiaktiveringsmarkedet i DK1 og DK2. Metoden er skal forstås i sammenhæng med metoden for aFRR kapacitetsmarkedet i DK1, der er tilsendt sammen med denne anmeldelse.

Metoden ændrer på vilkår og betingelser for: balanceansvarlige aktører og leverandører af balancerings tjenester og forårsager ændringer i Energinets Forskrift C2: 'Balancemarkedet og balanceafregning'.

Introduktionen af aFRR-energiaktiveringsmarkedet igennem PICASSO, der anmeldes i nærværende metodeanmeldelse, omhandler primært ændringer der allerede er godkendt i ACER-godkendte metoder. De ændringer der skal indføres i de nationale forskrifter indskrives i det nye afsnit "aFRR energi" i Forskrift C2.

Ovenstående ændringer gennemgås i metodeanmeldelsen nedenfor, og kan findes i den opdaterede udgave af Forskrift C2.

Den anmeldte metode finder anvendelse over for elmarkedets aktører.

Energinet indstiller vilkår og betingelser til godkendelse af Forsyningstilsynet efter artikel 3, stk. 1, litra a-d, artikel 5, stk. 4, litra c og artikel 18, stk. 1, litra a og b, stk. 3, litra a og c, samt stk. 4, litra a i Kommissionens Forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL) og lov om Energinet § 2, stk. 1..

Metodens vilkår og betingelser lever op til krav i EBGL vedrørende inddragelse af TSO'ere, netvirksomheder og interessenter, jf. artikel 18, stk. 4, litra a, vedrørende vilkår og betingelser

som er rimelige og velbegrundede ift. levering af balancerings-tjenester. Metoden opfylder desuden artikel 5, stk. 1. vedrørende, at vilkår og betingelser (metoden) skal være i overensstemmelse med formålet med forordningen og bidrage til markedsintegration, ikkediskrimination, effektiv konkurrence og et velfungerende marked.

Det følger af artikel 5, stk. 4, litra c i sammenhæng med artikel 18 i EBGL, at Forsyningstilsynet skal godkende vilkår og betingelser for balancering. Energinet indstiller på den baggrund metoden til godkendelse.

Det følger af artikel 5, stk. 6, at Forsyningstilsynet skal iagttage en maksimal sagsbehandlings-tid på seks måneder i en sag som denne.

I anmeldelsen er Forskrift C2 vedlagt i to udgaver:

- Med alle ændringer markeret, og
- Med alle ændringer implementeret.

Indhold

1. Baggrund og formål	4
2. Anmeldte ændringer af vilkår og betingelser	5
2.1 Tilføjelser til Forskrift C2	5
3. Forklaring vedrørende de anmeldte ændringer af vilkår og betingelser	6
3.1.1 Tekniske betingelser for aFRR energi	6
3.1.2 Aktørernes budgivning	7
3.1.3 PICASSO algoritmen.....	7
3.1.4 Aktørernes forpligtelser fra kapacitetsmarkedet	7
4. Retsgrundlag	7
4.1 Kommissionens forordning (EU) NR. 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL)	8
4.2 Implementation framework for the European platform for the exchange of balancing energy from frequency restoration reserves with automatic activation (aFRRIF).....	10
4.3 Bekendtgørelse af lov om energinet nr. 271 af 9. marts 2023	11
4.4 Elforsyningsloven.....	11
5. Begrundelse	11
5.1 Vurdering af vilkår og betingelser i forhold til EBGL, artikel 3, stk. 1, litra a-d ...	11
5.2 Vurdering af rimelige og velbegrundede vilkår og betingelser efter EBGL Artikel 18, stk. 4, litra a	12
5.3 Vurdering af koordination med TSO'ere og DSO'er efter EBGL artikel 18, stk. 3, litra a	13
5.4 Vurdering af inddragelsen af DSO'er og andre interesserede parter efter EBGL artikel 18, stk. 3, litra c.....	13
5.5 Lov om energinet	13
6. Høring	14
7. Ikrafttrædelse	14

1. Baggrund og formål

Energinet er som certificeret transmissionssystemoperatør (TSO) for det danske eltransmissionsnet bl.a. ansvarlig for, at der er balance mellem produktion og forbrug i det danske elsystem i alle døgnets timer.

Energinet har også ansvaret for den danske elforsyningsikkerhed, hvormed forstås sandsynligheden for, at der er elektricitet til rådighed for forbrugerne, når den efterspørges. Som systemoperatør har Energinet behov for en række særlige produkter, kaldet systemydelse. Energinet køber derfor systemydelse for at sikre sig adgang til de ressourcer, som er nødvendige for at sikre en stabil og sikker drift af elsystemet.

Energinet indkøber flere forskellige typer reserver og systemydelse, hvoraf automatic frequency restoration reserve (aFRR) er én af disse produkter. Til disse indkøb sondres mellem indkøb af kapacitet og energi, hvor kapacitet er indkøb af et anlægs rådighed i en periode, mens betaling for energien er for den faktiske energileverance leveret af anlægget. Energinet indkøber reserver (kapacitet og energi) for at sikre, at der er ressourcer til at opretholde balancen i elsystemet. Kapaciteten sikrer rådigheden, mens reserveenergien er selve aktiveringen af reserven.

Det er planlagt, at Energinet skal overgå til den fælleseuropæiske platform for aFRR energiaktivering Platform for the International Coordination of Automated Frequency Restoration and Stable System Operation (PICASSO). Med PICASSO adskilles kapacitetsmarkedet og energiaktiveringsmarkedet for aFRR, ligesom det i dag er tilfældet for manual frequency restoration reserve (mFRR). Desuden ændres aFRR energiproduktet til at være et standardprodukt ifølge Artikel 6 i Implementation framework for the European platform for the exchange of balancing energy from frequency restoration reserves with automatic activation in accordance with Article 21 of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing (aFRRIF).

Derudover har Energinet, i regi af Nordic Balancing Model (NBM) programmet, sammen med de øvrige nordiske TSO'er, udarbejdet et fælles nordisk kapacitetsmarked for aFRR, som er harmoniseret med reglerne for PICASSO. Dog er DK1 for nuværende ikke en del af dette fællesnordiske marked og det er ikke fastlagt hvornår DK1 kan indtræde. Dermed er DK1 på ubestemt tid nødt til at have et selvstændigt kapacitetsmarked for aFRR.

Det fællesnordiske aFRR kapacitetsmarked er allerede anmeldt som en fælles nordisk metodeanmeldelse og metoderne er taget i brug. Metoderne for det fællesnordiske aFRR kapacitetsmarked er godkendt af ACER i afgørelserne 19-2020, 20-2020, 21-2020 og 22-2020.

Energinet ønsker med nærværende metode at indføre de fælleseuropæiske markedsregler for aFRR energiaktivering i forbindelse med PICASSO, hvoraf de fleste er implementeret i fælleseuropæisk lovgivning og derfor ikke indskrives nationalt for at undgå dobbeltimplementering. Energinet bemærker således at den eneste parameter som indskrives i forskrift C2 og som dermed er i høring er kravet om fuld aktivering indenfor 5 minutter – Det såkaldte FAT=5 minutter krav. Det fremgår af ACER afgørelsen "ACER Decision 02-2020 on the Implementation

Framework for the European Platform for Automatic Frequency Restoration Reserves – rectified - ACER Decision on the Implementation framework for aFRR Platform - Annex I¹, artikel 7, stk. 3, at deadline for implementering af FAT=5 kravet er 18 december 2024,

“Each TSO shall define the full activation time of the standard aFRR balancing energy product for the time period until 17th December 2024 in their terms and conditions for BSPs in accordance with Article 18 of the EB Regulation, respecting the FRR dimensioning rules pursuant to Article 157(3) of the SO Regulation. The full activation time of the standard aFRR balancing energy product shall be 5 minutes starting from 18th December 2024. By one year after the approval of this aFRRIF each TSO shall publish on its website a timeline with the milestones for reaching this target.”

Energinet ønsker forud for tidsfristen defineret i ACER decision 02-2020 at foretage ændringen af FAT til 5 minutter ved overgangen til PICASSO da de danske aktører dermed kun skal prækvalificere deres anlæg én gang i forbindelse med overgangen til PICASSO frem for at skulle prækvalificere endnu en gang i december 2024. Energinet noterer sig at ACER samt markedsaktørerne i deres tilbagemelding til ACER om FAT=5 kravet anser ensretningen af FAT til 5 minutter som essentielt for at opnå de mest ensartede markedsvilkår og fair konkurrence ved levering af aFRR energi på tværs af TSOer jf. ACER Decision 02-2020 on the Implementation Framework for the European Platform for Automatic Frequency Restoration Reserves.

Ændringerne til Forskrift C2, anmeldt i denne metode, vil træde i kraft i forbindelse med overgangen til PICASSO. Ved overgangen til PICASSO introduceres det nye selvstændige energiaktiveringsmarked for aFRR igennem PICASSO-plattformen.

2. Anmeldte ændringer af vilkår og betingelser

Nærværende metodeanmeldelse for det fælleseuropæiske aFRR energiaktiveringsmarked indeholder tilføjelser til Forskrift C2, hvor afsnittet ”aFRR Energi” tilføjes.

Energinet bemærker, at bestemmelsen er tidsbegrænset, da den godkendte metode i 02-2020 gælder pr. 17. december 2024 hvorefter afsnittet fjernes fra Forskrift C2

2.1 Tilføjelser til Forskrift C2

aFRR Energiaktiveringsmarkedet tilføjes til Kapitel 1 - Anvendelsesområde og definitioner	
Nuværende bestemmelse	Ændringsforslag
§ 1. Denne forskrift indeholder regler og krav for afregning af mFRR energi og balancekraft. Stk. 2. Oversigt over definitioner findes i bilag 1.	§ 1. Denne forskrift indeholder regler og krav for afregning af FRR energi og balancekraft. Stk. 2. Oversigt over definitioner findes i bilag 1.

¹ https://acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Annexes%2520to%2520the%2520DECISION%2520OF%2520THE%2520AGENCY%2520FOR%2520THE%2520C3/ACER%2520Decision%2520on%2520the%2520Implementation%2520framework%2520for%2520aFRR%2520Platform%2520-%2520Annex%2520I.pdf

Der tilføjes et nyt Kapitel 2 om aFRR energi – og alle efterfølgende kapitler rykkes i kapitelrækken	
	Kapitel 2 § 16. Energien som leveres i aFRR energiaktiveringsmarkedet skal leveres ind på den fælles europæiske markedsplatform, PICASSO, og leve op til standardproduktet beskrevet i ACER Decision on the Implementation framework for aFRR Platform - Annex I, artikel 7. Stk. 2. Full activation time fastsættes til 5 minutter ved tilslutningen til den fælles europæiske markedsplatform, PICASSO.

Energinet har vedlagt to versioner af Forskrift C2. Én version, hvor ændringer er markeret ved ændringsmarkeringer og en version uden markering af ændringer.

3. Forklaring vedrørende de anmeldte ændringer af vilkår og betingelser

De konkrete ændringer kan findes i Forskrift C2. I det nedenstående følger en kort beskrivelse af de ændringer der følger med PICASSO. Som nævnt i afsnit 1, er det alene betingelsen om responstid på 5 minutter, som ikke er en del af de ACER-godkendte betingelser og derfor kræver national godkendelse.

De nedenfor beskrevne ændringer gælder både i DK1 og DK2 og træder i kraft, når Energinet overgår til PICASSO med hhv. DK1 og DK2.

3.1.1 Tekniske betingelser for aFRR energi

Responstid

Responstiden på aFRR energiproduktet ændres til 5 minutter, hvor det før var 15. Dermed skal den fulde leveringsmængde kunne aktiveres på 5 minutter efter aktiveringssignalet er sendt.

Dataudveksling

Fremover skal følgende informationer sendes til Energinet:

- Online målinger for produktion og/eller forbrug (MW)
- Heartbeat signal (periodisk binært vekslende signal)
- El-effekten (MW) fra det indbudte anlæg / Sumeffekten (MW) fra porteføljen

Kontrol af energiaktivering

Med udgangspunkt i Energinets rolle som PPAT foretages der løbende kontrol med at aktørerne leverer den efterspurgte aFRR respons i henhold til indsendte bud. Her benyttes blandt andet de indsendte realtidsdata samt buddata. Buddata til PICASSO og onlinemålinger benyttes desuden til kontrol af aktørernes opfyldelse af deres forpligtelse i aFRR kapacitetsmarkedet.

3.1.2 Aktørernes budgivning

Ved overgangen til PICASSO skal alle energibud indsendes til Energinet via ECP. Bud kan tidligst indsendes (gate-open-time, GOT) 30 dage før driftstidsunktet. Gate-closure-time (GCT) er T-25 min. Dette betyder at nye bud kan indsendes og eksisterende bud kan ændres eller fjernes indtil 25 minutter før driftsdøgnet.

3.1.3 PICASSO algoritmen

Valg af bud

TSOerne indsamler bud fra aFRR balanceaktørerne og vurderer behovet for aFRR pr LFC område. Dette sendes til en fælles europæisk aktiveringsoptimeringsfunktion (AOF) som matcher samtlige TSOers bud og behov, under hensyntagen til tilgængelige grænsekapacitet mellem LFC områderne. Resultaterne fra AOFen sendes tilbage til TSOerne. Baseret på resultaterne fra PICASSO aktiverer TSO'erne de relevante balanceaktørers bud helt eller delvist (Alle PICASSO bud er fuldt delbare).

Hvis Energinet modtager flere aFRR energibud med enslydende pris og denne pris er den marginale pris vil aktiveringen blive fordelt ligeligt imellem budene, en aktør vil således modtage 25% af aktiveringen i tilfælde af 4 bud med enslydende priser.

Prissætning

Energinet marginalprisafregner aFRR energiaktiveringsbud. Som grundlag for aFRR prisen benyttes Cross-border marginal price CBMP udregnet af PICASSO algoritmen til prissætning af den TSO-TSO udvekslede energi i PICASSO.

3.1.4 Aktørernes forpligtelser fra kapacitetsmarkedet

Når Energinet overgår til PICASSO, skifter forpligtelserne til aFRR kapacitetsproduktet. Ved go-live af PICASSO bliver energiaktiveringsmarkedet og kapacitetsmarkedet for aFRR skilt ad. Dermed bliver de kapacitetsforpligtede aktører ikke aktiveret direkte igennem deres kapacitetsforpligtelse. I stedet forpligter de aktører, der har vundet på kapacitetsmarkedet, sig til at byde den vundne mængde ind på PICASSO. Dermed skal de aktører, der vinder på kapacitetsmarkedet, indsende bud til PICASSO, der minimum svarer til den volumen, de har vundet i kapacitetsmarkedet i den pågældende time. Kapaciteten indkøbes på timeniveau, hvilket betyder at aktørerne forpligter sig til at sende bud ind i alle timens 4 kvarter, da bud til PICASSO indsendes på kvartersniveau.

Dermed overgår kapacitetsforpligtelsen til at blive kontrolleret ved stikprøver, hvor det kontrolleres, at de aktører der vinder på kapacitetsmarkedet og indsender tilsvarende bud til PICASSO. Kontrollen for PICASSO og energileveringen er beskrevet i afsnittet om kontrol af energiaktivering ovenover.

4. Retsgrundlag

4.1 Kommissionens forordning (EU) NR. 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL)

EU-kommissionen har udstedt en række forordninger (såkaldte netregler) med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2009/714 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling (herefter benævnt elforordningen).

Netreglerne afspejler elforordningens mål om et velfungerende indre energimarked i Europa, som opnås ved et bindende samarbejde og harmoniserede fælles regler. Netreglerne har til formål at etablere fælleseuropæiske regler for alle, der er involveret i at drive, planlægge eller bruge det europæiske elsystem. Netregler regulerer en række forhold om tilslutning til elnettet, drift af elnettet og markedet for handel med elektricitet.

Efter Kommissionens forordning (EU) 2017/2195 af 23. november 2017 om fastsættelse af retningslinjer for balancering af elektricitet (EBGL) har Energinet pligt til i sin egenskab af TSO, enten alene eller i fællesskab af andre TSO'er, at udvikle og anmelde metoder, der skal udmønte enkelte bestemmelser i forordningen. Det fremgår specifikt af de enkelte forordninger, hvorvidt disse regler/metoder skal godkendes af Forsyningstilsynet, samt tidsfrister herfor.

EBGL fastlægger rammerne for en integration af balanceringsmarkederne i Europa. Som et element heri, skal de enkelte TSO'er fastlægge vilkår og betingelser for leverandører af balancerings tjenester og balanceansvarlige aktører i deres område.

Efter artikel 18 i EBGL skal Energinet udarbejde forslag til vilkår og betingelser for leverandører af balancerings tjenester og balanceansvarlige parter. Det fremgår endvidere, at vilkårene og betingelserne skal fastlægge rimelige og begrundede krav til levering af balancerings tjenester, jf. artikel 18, stk. 4, litra a.

Det følger af artikel 5, stk. 4, litra c, at Forsyningstilsynet skal godkende vilkår og betingelser for balancering.

Forsyningstilsynet godkendte den 18. december 2019² Energinets vilkår og betingelser for leverandører af balancerings tjenester og balanceringsansvarlige aktører efter EBGL artikel 18, hvori Forsyningstilsynet blandt andet har foretaget en prøvelse af, om Energinets dokument "Systemydelse til levering i Danmark – Udbudsbetingelser", opfylder de specifikke vilkår og betingelser, der skal fastsættes for leverandører af balancerings tjenester og balanceansvarlige aktører efter EBGL artikel 18.

EBGL ARTIKEL 3, STK. 1, LITRA A-D

EBGL artikel 3, stk. 1, litra a-d, indeholder formålsbestemmelserne for EBGL.

EBGL artikel 3, stk. 1, litra a-d, har følgende ordlyd:

1. *Denne forordning har til formål at:*
 - a) *fremme effektiv konkurrence, ikke-diskrimination og gennemsigtighed på balancemarkederne*

²Godkendelse af anmeldte vilkår og betingelser for leverandører af balancerings tjenester og balanceansvarlige aktører af den 18. december 2019, sagsnr.: 18/13107

- b) øge effektiviteten af balancering og effektiviteten af europæiske og nationale balance-markeder
- c) integrere balancemarkederne, fremme mulighederne for at udveksle balanceringstjenester
- d) og samtidig bidrage til driftssikkerheden
- e) bidrage til effektiv og langsigtet drift og udvikling af elektricitets transmissionssystemer og elektricitetssektoren i Unionen samt til, at day-ahead-, intraday- og balancemarkederne fungerer effektivt og konsekvent.

EBGL ARTIKEL 5, STK. 4, LITRA C

Efter EBGL artikel 5, stk. 4, litra a-i, har det enkelte EU-lands regulator, i Danmark Forsyningstilsynet, kompetence til at godkende forslag med vilkår og betingelser for leverandører af balancetjenester og balanceansvarlige parter.

EBGL artikel 5, stk. 4, litra c, har følgende ordlyd:

4. Forslag til følgende vilkår og betingelser eller metoder samt ændringer heraf godkendes sag for sag af hver enkelt regulerende myndighed i hver af de berørte medlemsstater:

- c) *vilkår og betingelser for balancering, jf. artikel 18*

EBGL ARTIKEL 18, STK. 1, LITRA A OG B

EBGL artikel 18, stk. 1, litra a og b, har følgende ordlyd:

1. for alle balanceområder i en medlemsstat udformer TSO'erne i denne medlemsstat et forslag til:

- a) *vilkår og betingelser for leverandører af balanceringstjenester*
- b) *vilkår og betingelser for balanceansvarlige parter.*

EBGL ARTIKEL 18, STK. 3, LITRA A OG C

Efter EBGL artikel 18, stk. 3, litra a og c, skal det enkelte EU-lands TSO, i forbindelse med udarbejdelsen af forslag til vilkår og betingelser, koordinere med de TSO'er og DSO'er, der kan blive berørt og tage højde for deres synspunkter samt overholde rammerne for etablering.

EBGL artikel 18, stk. 3, litra a og c har følgende ordlyd:

- 3. *I forbindelse med udarbejdelsen af forslag til vilkår og betingelser for leverandører af balanceringstjenester og balanceansvarlige parter skal alle TSO'er:*
 - a) *koordinere med de TSO'er og DSO'er, der kan blive berørt af disse vilkår og betingelser*
 - b) *(...)inddrage andre DSO'er og andre interesserede parter i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget og tage højde for deres synspunkter, uden at dette berører den offentlige høring i henhold til artikel 10.*

EBGL ARTIKEL 18, STK. 4, LITRA A

Efter EBGL artikel 18, stk. 4, litra a, skal det enkelte EU-lands TSO fastlægge rimelige krav til levering af balancetjenester.

EBGL artikel 18, stk. 4, litra a, har følgende ordlyd:

4. *Vilkårene og betingelserne for leverandører af balancerings-tjenester skal:*

- a) *fastlægge rimelige og begrundede krav til levering af balancerings-tjenester (...)*

4.2 Implementation framework for the European platform for the exchange of balancing energy from frequency restoration reserves with automatic activation (aFRRIF)

Det følger af artikel 21 i EBGL, at Energinet i samarbejde med øvrige TSO'er skal udforme et forslag til rammen for gennemførelse af en europæisk platform for udveksling af balanceringsenergi fra frekvensgenoprettelsesreserver med automatisk aktivering. Rammerne for etablering af europæiske platforme, jf. artikel 20, stk. 1, artikel 21, stk. 1, og artikel 22, stk. 1 skal godkendes³ af alle regulerende myndigheder.

Den 18. december 2018 indsendte alle TSO'er et forslag til rammen for gennemførelse af en europæisk platform for udveksling af balanceringsenergi fra frekvensgenoprettelsesreserver med automatisk aktivering i henhold til EBGL, artikel 21. Den 24. januar 2020 godkendte Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER), på anmodning fra alle regulerende myndigheder og i henhold til artikel 5, stk. 7, TSOernes forslag. Den 30. september 2022 har ACER godkendt tillæg til af metoderne.

De relevante metoder er alle metodeanmeldte og godkendt af ACER. Den relevante Metode⁴ er som følger:

- ACER Decision 02-2020 on the Implementation Framework for the European Platform for Automatic Frequency Restoration Reserves⁵
 - ACER Decision on the Implementation framework for aFRR Platform - Annex I
 - ACER Decision on the Implementation framework for aFRR Platform - Annex Ia
 - ACER Decision on the Implementation framework for aFRR Platform - Annex II
- ACER Decision 15-2022 on Amendment to the Implementation framework for a European platform for the exchange of balancing energy from frequency restoration reserves with automatic activation⁶
 - ACER Decision 15-2022 on the Amendment of the aFRRIF - Annex I
 - ACER Decision 15-2022 on the Amendment of the aFRRIF - Annex Ia
 - ACER Decision 15-2022 on the Amendment of the aFRRIF - Annex II
 - ACER Decision 15-2022 on the Amendment of the aFRRIF - Annex IIa
 - ACER Decision 15-2022 on the Amendment of the aFRRIF - Annex III

Den af ACER godkendte metode for gennemførelse af en europæisk platform for udveksling af balanceringsenergi fra frekvensgenoprettelsesreserver med automatisk aktivering - aFRRIF

³ Artikel 5, stk.2, litra a i EBGL

⁴ <https://www.acer.europa.eu/documents/official-documents/individual-decisions>

⁵ https://www.acer.europa.eu/Individual%20Decisions/ACER%20Decision%2002-2020%20on%20the%20Implementation%20framework%20for%20aFRR%20Platform_0.pdf

⁶ <https://www.acer.europa.eu/Individual%20Decisions/ACER%20Decision%2015-2022%20on%20the%20Amendment%20of%20the%20aFRRIF.pdf>

etablerer en konceptuel og juridisk ramme for implementeringen af aFRR-Platform. aFRRIF kan i overensstemmelse med artikel 7 i EBGL findes på Energinets hjemmeside⁷.

aFRRIF beskriver blandt andet det overordnede design for aFRR-Platform, inklusive funktioner og optimeringsalgoritme, regler for bestemmelse af overførselskapacitet for balanceringsenergi, definition af et standard aFRR balanceringsprodukt, frister for indsendelse af aFRR energibud, roadmap og tidsplan for implementering af platformen osv.

Da aFRRIF, på anmodning af alle europæiske TSO'er, er godkendt af ACER, har den, ligesom EBGL, direkte virkning overfor de relevante aktører i det danske marked og implementeringen af aFRRIF kræver derfor ikke yderligere godkendelse af forsyningsstilsynet.

4.3 Bekendtgørelse af lov om energinet nr. 271 af 9. marts 2023

Lov om energinet, § 2, stk. 1, har følgende ordlyd:

Energinets formål er at sikre en effektiv drift og udbygning af den overordnede infrastruktur på el- og gasområdet og at sikre åben og lige adgang for alle brugere af nettene.

4.4 Elforsyningsloven

I henhold til elforsyningslovens § 27, stk. 1, har klima-, energi-, forsyningsministeren det overordnede ansvar for elforsynings sikkerheden og ministeren fastsætter niveauet herfor.

Det følger af elforsyningslovens § 27 a, stk. 1, at Energinet har ansvaret for at opretholde det fastsatte niveau for elforsynings sikkerhed og for at overvåge udviklingen heraf. Formålet med bestemmelsen er at præcisere, at ansvaret for det fastsatte niveau for elforsynings sikkerhed og for at overvåge udviklingen heraf påhviler Energinet som systemansvarlig virksomhed.

Energinet har således ansvaret for at sikre elforsynings sikkerheden i det danske elsystem, jf. elforsyningslovens § 27 a, og som led heri indkøber Energinet systemydelser, til at sikre en stabil og sikker drift af elsystemet. Dette sker efter Klima-, Energi- og Forsyningsministerens bemyndigelse og under ministerens tilsyn, jf. hertil elforsyningslovens § 51.

5. Begrundelse

Energinet indstiller metoden til godkendelse efter EBGL artikel 5, stk. 4, litra c, i sammenhæng med artikel 18. Energinet anmelder med henvisning til EBGL, hvorefter også krav i elforsyningsloven vil være opfyldt.

Energinet vil i det følgende redegøre for, at metoden lever op til de relevante materielle bestemmelser i EBGL.

5.1 Vurdering af vilkår og betingelser i forhold til EBGL, artikel 3, stk. 1, litra a-d

Nærværende metodeanmeldelse af ændringer til forskrift C 2 har til formål at foretage lokale ændringer af markedsvilkår i DK1 i henhold til ACER decision 02-2020 artikel 7 til forberedelse for tilslutning til PICASSO.

EBGL artikel 3, stk. 1, litra a-d,, at det er formålet med EBGL, at:

⁷ <https://energinet.dk/regler/el/elmarked/>

- a. Fremme effektiv konkurrence, ikke-diskrimination og gennemsigtighed på balance-markederne.
- b. Øge effektiviteten af balancering og effektiviteten af europæiske og nationale balancemarkeder.
- c. Integrere balancemarkederne, fremme mulighederne for at udveksle balancerings-tjenester og samtidig bidrage til driftssikkerheden.
- d. Bidrage til effektiv og langsigtet drift og udvikling af el-transmissionssystemer og el-sektoren i EU samt til, at day-ahead-, intraday- og balancemarkederne fungerer effektivt og konsekvent.

Fremme effektiv konkurrence, ikke-diskrimination og gennemsigtighed på balancemarkederne

Energinets Indkøb af aFRR Energi vil foregå via den fælles europæiske aFRR platform PICASSO markeds- og produktdesign heri er allerede godkendt af ACER og vurderet gennemsigtigt ikke-diskriminerende og fremmende for konkurrencen. Nærværende metode tilføjer hertil en national definition af full activation time på 5 minutter. Dette gøres for at ensrette full activation time med resten af Europa, idet alle TSOer skal have foretaget en overgang til 5 minutter fra d. 18 December 2024 i henhold til ACER Decision on the Implementation framework for aFRR Platform - Annex I, artikel 7, stk. 3.

Integrere balancemarkederne, fremme mulighederne for at udveksle balancerings-tjenester og samtidig bidrage til driftssikkerheden

Energinet vurderer, at metoden bidrager til et mere integreret balancemarked i DK1, idet reglerne harmoniseres mellem DK1 og DK2. Samtidig vil metoden medvirke til en større driftssikkerhed i DK1, da den hurtigere aktiveringstid der indføres både på kapacitetsproduktet og på energiaktivering igennem PICASSO, kan modvirke ubalancer mere effektivt. Desuden vurderer Energinet at harmoniseringen mellem kapacitetsmarkedet og PICASSO bidrager til integrationen af balancemarkedet og udvekslingen af balancerings-tjenester, idet den indkøbte kapacitet i DK1, kan anvendes til energiaktivering både udenfor og indenfor DK1 via PICASSO.

Bidrage til effektiv og langsigtet drift og udvikling af el-transmissionssystemer og el-sektoren

Energinet vurderer, at metoden bidrager til den langsigtede drift af el-sektoren samt et effektivt balancemarked, der harmoniserer det nationale aFRR kapacitetsmarked i DK1 med PICASSO, der er bestemt af EBGL artikel 21, samt forbereder DK1 på at indgå i det fællesnordiske aFRR kapacitetsmarked.

5.2 Vurdering af rimelige og velbegrundede vilkår og betingelser efter EBGL Artikel 18, stk. 4, litra a

Det følger af EBGL artikel 18, stk. 4, litra a, at vilkår og betingelser for leverandører af balancerings-tjenester skal være rimelige og begrundede.

De beskrevne regler og opdateringer af udbudsbetingelserne har til formål at forberede det danske aFRR kapacitetsmarked på det fremtidige fælles nordisk kapacitetsmarked og forbedre integrationen imellem kapacitetsmarkedet og PICASSO.

Det ændrede aFRR kapacitetsmarked i DK1 introducerer en velfungerende løsning indtil DK1 kan tage del i det nordiske kapacitetsmarked for DK1. Løsningen forbereder aktører i DK1 på de

nye markedsregler i det nordiske kapacitetsmarked, forbedre aFRR produktet, så det bedre kan afhjælpe ubalancer i DK1 og sikre at aFRR indkøbt som kapacitet også kan bydes ind på PICASSO til energiaktivering.

De anmeldte vilkår og betingelser vil 'sikre ikke-diskrimination og gennemsigtighed på balance-markederne' og at 'sikre, at anskaffelse af balancerings-tjenester er retfærdige, objektive, gennemsigtige og markedsbaserede', jf. også afsnit 5.2. ovenfor. Derudover har de til formål at undgå urimelige hindringer for nye aktører og forhindrer konkurrenceforvridning på det indre marked for elektricitet. Det er således Energinets vurdering, at reglerne opfylder EBGLs krav om, at vilkår skal være rimelige og begrundede.

5.3 Vurdering af koordination med TSO'ere og DSO'er efter EBGL artikel 18, stk. 3, litra a

Det følger af EBGL artikel 18, stk. 3, litra a, at Energinet skal koordinere med de TSO'er og DSO'er, der kan blive berørt af disse vilkår og betingelser.

Det er Energinets opfattelse, at de foreslåede vilkår og betingelser for leverandører af balancerings-tjenester ikke berører relationen med de øvrige TSO'er, idet udvekslingen af balancerings-tjenester over landegrænser tilrettelægges som TSO-TSO transaktioner, hvor nærværende vilkår og betingelser drejer sig om, hvordan de forskellige balancerings-tjenester når frem til TSO'en for den del der berører PICASSO. For aFRR kapacitetsmarkedet i DK1 er der tale om et nationalt, lokalt marked i DK1, der dermed ikke påvirker de øvrige TSO'er, da det er Energinets vurdering, at Energinet fortsat kan leve op til sine internationale forpligtelser med det nye aFRR marked.

Energinet har ikke drøftet nærværende forslag med DSO'er, da levering af systemydelser p.t. alene finder sted af hensyn til et behov, som er fastlagt af TSO'en.

5.4 Vurdering af inddragelsen af DSO'er og andre interesserede parter efter EBGL artikel 18, stk. 3, litra c

Det følger af EBGL artikel 18, stk. 3, litra c, at Energinet skal inddrage DSO'er og andre interesserede parter i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget og tage højde for deres synspunkter, uden at dette berører den offentlige høring i henhold til artikel 10.

Energinet har ikke drøftet nærværende forslag med DSO'er, da levering af systemydelser p.t. alene finder sted af hensyn til et behov, som er fastlagt af TSO'en.

Energinet vurderer dermed, i overensstemmelse med EBGL-artikel 18, stk. 3, litra c, at relevante netvirksomheder og andre interessenter er blevet inddraget ved udarbejdelsen af vilkår og betingelser.

5.5 Lov om energinet

Metoden varetager hensynet til Energinets effektive drift efter lov om Energinet § 2, stk. 1.

Metoden vil over tid føre til reducerede omkostninger til aFRR i DK1, lavere forbrugertariffer samt en forbedret samfundsøkonomi.

6. Høring

Det følger af EBGL artikel 10, stk. 1 og 5, at forslagene til nærværende vilkår og betingelser skal underkastes offentlig høring i hver enkelt berørte medlemsstat i en periode på mindst en måned.

7. Ikrafttrædelse

De anmeldte ændringer og vilkår vedrørende PICASSO træder i kraft, når Energinet indtræder på PICASSO med hhv. DK1 og DK2.

Markedet vil blive orienteret om dato for ikrafttrædelse, så snart der er klarhed over den præcise ikrafttrædelsesdato.

Endvidere vil Energinet løbende holde markedet orienteret om udviklingen ved hjælp af hjemmesiden og til aktørmøder omkring aFRR ændringerne for både kapacitet i DK1 og energiaktivering i både DK1 og Dk2.